

Исфана шаарында суу менен камсыздоону калыбына келтирүү

Жайгашкан жери: Кыргыз Республикасы
 Долбоордун номери: 49274
 Тармак/аймак: Муниципалдык жана экологиялык инфраструктура
 Мамлекеттик/жеке сектор: Мамлекеттик

Экологиялык категориясы: В
 Бекитилген күнү: 11 июнь, 2019 ж.

Абалы: Кол коюлган

Долбоордун кыскача мазмуну англис тилинде жарыяланган күн: 12 февраль 2020 ж.

*Маалыматтын жеткиликтүүлүгү жөнүндө
 Директиванын 1.4.2 (iii) бөлүмүнө ылайык: “Банктын оперативдүү жетекчилиги тарабынан жактырылып, Директорлор Кеңеши аларды бекитүү укугун өткөрүп берген долбоорлор үчүн, долбоордун кыскача мазмуну, ЕРӨБди Түзүү жөнүндө Макулдашуунун 13 (iii) беренесине ылайык, Банктын мүчө-өлкөсүнө жиберилүүчү каршылыктын жоктугу жөнүндө тиешелүү билдирүү мезгилинин башында жарыяланат.*

Долбоордун сүрөттөлүшү

Кыргыз Республикасына мамлекеттик кепилдик астында берилүүчү насыянын каражаттары Исфана шаарынын муниципалдык суу менен камсыздоо жана суу агындылоо ишканасынын пайдасына Исфана шаарына которулат. Кыргыз Республикасында Суу менен камсыздоо жана суу агындылоо тармагын каржылоо боюнча кеңейтилген программасынын алкагында мамлекеттик кепилдик астында берилүүчү 1,6 миллион еврого чейинки насыясы Исфана шаарындагы суу менен камсыздоо тутумун модернизациялоону колдоого жумшалат. Буга катар Европа Бирлигинин Борбордук Азия үчүн Инвестициялык Фондунан (БАИФ) 2,4 миллион евро өлчөмүндө инвестициялык грант алынаары күтүлүүдө.

Долбоордун максаттары

Долбоордун негизги максаты суу менен камсыздоо тармактарын калыбына келтирүү, үй чарбаларында суу керектөөнү эсептөөнү киргизүү жана өндүрүштүк-эксплуатациялык жабдууларды жаңыртуу. Инвестициялар таза ичүүчү суунун жеткиликтүүлүгүн жакшыртууга, суу жоготууну азайтууга, климаттын өзгөрүшүнө туруктуулукту жогорулатууга жана

Исфанадагы суу жана агындылоо ишканасынын эксплуатациялык чыгымдарын оптималдаштырууга мүмкүндүк берет деп күтүлүүдө.

Өткөөл таасири

Божомолдуу өткөөл процесске таасиринин упайы: 80

Өткөөл мезгилге таасири төмөнкү сапаттардын жардамы менен ишке ашат:

- Алдыңкы сапат - башкаруунун сапаты: ырааттуу тарифтик реформа, муниципалдык кызмат көрсөтүүнүн келишимдик тутумун ишке киргизүү жана Кызыкдар тараптарды катыштыруу программасын (ККП) жүзөгө ашыруу;
- Экинчи сапат - атаандаштыкка жөндөмдүүлүк: объектилердин иштөө натыйжалуулугун жогорулатуу жана үй чарбалары тарабынан суунун чыгымдалышын жеке эсептөөнү киргизүү.

Кардар жөнүндө маалымат

Кыргыз Республикасы

ЕРӨБ каржылоосу

1,6 миллион евро

Кыргыз Республикасына 1,6 миллион еврого чейин өлчөмдө мамлекеттик кепилдик астында берилүүчү насыя

Долбоордун жалпы наркы

4 миллион евро

Долбоор эки булактан каржыланат: i) ЕРӨБдөн 1,6 миллион еврого чейинки насыя жана ii) ЕБ БАИФтен 2,4 млн еврого чейин капиталдык грант.

Толуктоо

Бул долбоордогу ЕРӨБдүн толуктоосу төмөнкү компоненттерден турат:

- Критерийлер: Кыргыз Республикасында коммерциялык банктардын узак мөөнөттүү каржылоосу жеткиликтүү эмес. ЕРӨБдүн насыясы Компаниянын ишинин коммерциялык принциптерге өтүүсүндө чечүүчү роль ойнойт.
- Атрибуттар: Банк Кыргыз Республикасында 2009-жылдан бери муниципалдык инфраструктураны өнүктүрүү долбоорлорун узак мөөнөттүү каржылоо менен алектенип келет жана долбоорлорду даярдоо жана жүзөгө ашыруу

мүмкүнчүлүгүнөн жана гранттык биргелешип каржылоону уюштуруунун жагымдуу шарттарынан улам барган сайын маанилүү өнөктөш катары каралууда.

- **Келишимдин өзгөчө шарттары:** Банк, өткөөл процесске таасир этүү максатында, долбоордук документацияга тарифтерди кирешелүүлүк деңгээлине жеткирүүнү эске алган, насыя жана грант берүү үчүн атайын шарттарды киргизет.

Экологиялык жана социалдык маселелер

2014-жылкы Экологиялык жана социалдык саясатка ылайык, долбоор В категориясына киргизилген. Техникалык-экономикалык негиздемени даярдоо алкагында, сунуш кылынган Долбоордун ПРПсы үчүн көз карандысыз консультанттар тарабынан Экологиялык жана социалдык комплекстүү изилдөө (ЭСКИ) жүргүзүлдү. Ал учурдагы практиканы изилдөөнү, Долбоордун мүмкүн болгон экологиялык жана социалдык таасирлерин баалоону, ошондой эле Компаниянын учурдагы экологиялык жана социалдык ченемдик документтерин жана башкаруу дараметин талдоону өзүнө камтыды. ПРП ичүүчү суу сапатынын улуттук ченемдик талаптарынын жана ЕРӨБдун Долбоорду ишке ашыруу талаптарынын (ИТ) аткарылышын камсыз кылууга багытталган. Долбоор алкагында ошондой эле Экологиялык жана социалдык иш-аракеттер планы (ЭСИП), Кызыкдар тараптарды катыштыруу планы (ККП) жана техникалык эмес кыскача баяндаманы даярдалды.

Комплекстүү изилдөө айлана-чөйрөнү коргоо, саламаттык сактоо, жана эмгек коопсуздугу (АКСЭК) жаатындагы башкаруу түтүмүнүн деңгээли төмөн деңгээлде жана өнүкпөгөнүн аныктады жана эмгек коопсуздугу жана кызыкдар тараптар менен кызматташуу боюнча учурдагы практика ЕРӨБдун ИТ талаптарын канааттандыруу үчүн мындан ары өркүндөтүүнү талап кылаарын көрсөттү. Бүгүнкү күндө Компаниянын өндүрүштүк кубаттуулугу канааттандыралуу абалда эмес, бул ичүүчү суу менен камсыздоонун төмөн сапатына жана суунун көп жоготулушуна жана энергияны ашыкча керектөөгө алып келет.

Азыркы учурда, ичүүчү суунун сапаты кээ бир көзөмөлдөнгөн параметрлер боюнча гана улуттук талаптарга жана ЕС стандарттарына туура келип, сууга хлор кошуу начар жөнгө салынгандыктан хлордуулук ашып кеткен. Ичүүчү суунун микробиологиялык абалы боюнча маалыматтар көзөмөлдөнбөйт, бирок ал жагымсыз деп эсептелет. Долбоор шаардагы ичүүчү суунун учурдагы канааттандыралык эмес микробиологиялык абалын жакшыртууга жардам берет, ал үчүн шаардын суу менен камсыздоотүктөрү калыбына келтирилет, бул шаар тургундарынын ден-соолугун бир топ чыңдайт. Долбоорду ишке ашыруунун натыйжасында, таза суу менен камсыз болгон жашоочулардын саны 2017-жылы 4600 болсо, 2021-жылдан кийин 10000 адамга чейин көбөйүшү күтүлөт. Бирок, жергиликтүү калктын каржы ресурстарынын чектелгендигинен жана төлөө мүмкүнчүлүгүнүн төмөндүгүнөн улам, Долбоор ЕБнин муниципалдык саркынды сууларды тазалоо боюнча Директивасын толугу менен аткара албайт. Ушул себептен улам, Долбоорду 2015-жылдын 25-ноябрындагы Кеңейтилген Механизмдин алкагындагы бардык кичи долбоорлор жөнүндө Директорлор Кеңешинин чечимине ылайык Экологиялык жана социалдык саясаттын (2014-жылкы редакциясы) таасиринен чыгаруу талап кылынат. Европа Биримдигинин стандарттары сакталбаган учурда дагы, Долбоор олуттуу пайда алып келет.

Терс таасирлердин баары кыска мөөнөттүү, курулуш иштери мезгилинде жана курулуш жүрүп жаткан аймактарда гана болушу күтүлүүдө. Бул таасирлерге курулуш жабдууларынын ызы-чуусу, жергиликтүү унаа кыймылынын кыска мөөнөттүү жогорулашы жана ага байланыштуу абанын булганышы, жер жумуштары учурунда топурактын жана ландшафттардын бузулушу кирет. Бул таасирлерди жумушту туура уюштуруу менен азайтууга болот. Долбоор жерди ээлеринен бөлүп алууну, калкты көчүрүүнү талап кылбайт жана экономикалык жер которууга алып келбейт. Биологиялык ар түрдүүлүккө же сезимтал аймактарга эч кандай таасир тийбейт. Бак-дарактарды чектелген түрдө кесүү талап кылынышы мүмкүн жана бак-дарактар жеке менчикте болгон учурларда, ээлерине тиешелүү компенсация төлөнүп берилет. Бул процедураны көзөмөлдөө шаардык бийликтин карамагында болот.

Долбоордун жүрүшүндө, анын улуттук мыйзамдардын жана ЕРӨБдун ИТ талаптарына шайкештигин камсыз кылуу максатында, каржылык ресурстардын болушун эске алуу менен, Компания менен ЭСИП макулдашылды. ЭСИП компаниянын жакшыртууну талап кылган дараметинин жана экологиялык жана социалдык талаптарынын аспектилерин камтыйт, анын ичине келишимдерде бекитилген башка экологиялык жана социалдык талаптар; курулуш мезгилине экологиялык жана социалдык башкаруу планын иштеп чыгуу жана жүзөгө ашыруу; формалдаштырылган кадр саясатын иштеп чыгуу; подрядчылар менен мамиле куруу; ырааттуу жана комплекстүү айлана-чөйрөнү коргоо, саламаттык сактоо жана эмгек коопсуздугунун (АКСЭК) тутумун түзүү; суу ресурстарынын мониторингин өркүндөтүү; эмгек мамилелери жана АКСЭК жаатында мыкты тажрыйбаларды иштеп чыгуу жана документтештирүү; эмгек коопсуздугун жана өзгөчө кырдаалдарда чара көрүү процедураларын иштеп чыгуу кирет.

ЕРӨБ Долбоордун жана ЭСИПтин жүзөгө ашырылышын, ошондой эле Компаниянын ишмердигинин экологиялык жана социалдык көрсөткүчтөрүн Компаниянын жылдык экологиялык жана социалдык отчеттуулугу аркылуу байкап турат жана зарылчылык келип чыкса, объектилерге көзөмөлдөөчү сапарларды жасап турат.

Техникалык кызматташтык жана гранттык каржылоо

Кол коюлганга чейин: i) Долбоордун көлөмүн жана структурасын аныктоону, каржылык талдоо жана экологиялык жана социалдык экспертизаны камсыз кылуу үчүн комплекстүү техникалык изилдөө өткөрүү (наркы: 193 миң евро).

Кол коюлгандан кийин: i) Долбоорду ишке ашырууга, анын ичинде тендердик процедураларды өткөрүүгө жана подрядчылар менен иштөөнү көзөмөлдөөгө колдоо (наркы: 600 миң евро) жана ii) Корпоративдик өнүгүү жана кызыкдар тараптарды катыштыруу программасы, анын ичинде маалымдоо жана түшүндүрүү иштер программасы жана мүмкүнчүлүктөрдүн теңдештигин камсыздоо саясатын жана жол-жоболорун өркүндөтүү (баасы: 400,000 евро).

Компаниядагы байланышуучу адам

Алаберди Каримов мырза

isfana.vodokanal@gmail.com +996365650660 "Исфана Таза-Суу" муниципалдык ишканасы;
Кыргыз Республикасы, Исфана ш., Ленин көчөсү, 23

Долбоордун кыскача мазмуну акыркы жолу жаңыртылган күн:

12 февраль 2020 ж.

Өткөөл процесс боюнча түшүндүрмө

ЕРӨБдүн өткөөл мезгилге таасир этүүгө карата мамилеси жөнүндө толук маалыматты [бул жерден](#) таба аласыздар.

Ишкердик мүмкүнчүлүктөрү

Ишкердик мүмкүнчүлүктөрү жана сатып алуулар боюнча кардарлар үчүн компаниялар менен байланышыңыздар.

Ишкердик мүмкүнчүлүктөрү (сатып алууларга байланышпаган) боюнча ЕРӨБ менен байланышыңыздар же:

Тел: +44 20 7338 7168

Email: projectenquiries@ebrd.com

Мамлекеттик сектордун долбоорлору боюнча [ЕРӨБдүн сатып алуулар боюнча сайтына кириңиз:](#)

Тел: +44 20 7338 6794

Email: procurement@ebrd.com

Жалпы маселелер

Конкреттүү суроо-талаптар [ЕРӨБдүн суроо-талаптар формасы аркылуу берилет.](#)

Экологиялык жана социалдык саясат (ЭСС)

[ЭССде](#) жана Өндүрүмдүүлүк талаптарында (ӨТ) ЕРӨБ «экологиялык жактан негизделген жана туруктуу өнүктүрүүгө» көмөктөшүү боюнча өзүнүн милдеттемелерин аткаргандыгы тууралуу ыкмалар баяндалган. ЭСС менен ӨТ кардарлардын коомдук маалыматтар жана консультациялар тууралуу улуттук мыйзамдардын талаптарын сактоосу керектиги жөнүндө конкреттүү жоболорду, кызыкдар тараптардын, анын ичинде экологиялык көйгөйлөр, кардарлардын жана долбоордун социалдык натыйжалуулугу боюнча проблемалары менен арыздарын алуу жана аларды чечүүнү жеңилдетүү үчүн даттанууларды кароо механизмдерин түзүүнү өзүнүн ичине камтыйт. Экологиялык жана социалдык тобокелчиликтердин мүнөзү жана масштабына жана долбоордун таасир этүүлөрүнө жараша ЕРӨБ өзүнүн кардарларынан зарыл болгон учурларда долбоорлорду жүзөгө ашыруунун жыйынтыгында келип чыга турган тобокелчиликтер менен таасирлер же кызыкдар тараптар менен маңыздуу консультацияларды жүргүзүү, ошондой эле Кайтарым байланышты кароо жана ага реакция кылуу жөнүндө маалыматтарды ачыктоону кошумча талап кылат.

Бул жагдай тууралуу ЕРӨБдүн тажрыйбасы жөнүндө тагыраак маалыматтар [ЭССде](#) баяндалган.

Бүтүндүк жана шайкештик

ЕРӨБдүн Ченемдик талаптардын сакталышы боюнча башкы кызматкердин кеңсеси (ЧТСБKK) Банктын баардык ишмердүүлүгүнө, мыкты эл аралык тажрыйбаларга ылайык, талаптагыдай башкарууга көмөктөшөт жана акниеттүүлүктүн эң мыкты стандарттарын колдонууну камсыз кылат. Акниеттүүлүк боюнча комплекстүү текшерүү долбоорлордун банк үчүн акниеттүүлүк менен репутациянын кабыл алынгыс тобокелчиликтерин сунуштабашын камсыздоо үчүн жүргүзүлөт. Банк долбоорду баалоону бекитүү этаптарында көйгөйлөрдү аныктоону жана чечүүнү банктык операциялардын бүтүндүгүн камсыздоодо ары натыйжалуу каражат деп эсептейт. ЧТСБKK мындай коргоочу шарттарда маанилүү ролду ойнойт, ошондой эле инвестиция кылгандан кийин долбоорлордогу бүтүндүүлүк тобокелчиликтерин көзөмөлдөөдө жардам берет.

ЧТСБKK ошондой эле ЕРӨБ тарабынан каржыланган долбоорлордогу алдамчылык, коррупция жана мыйзамсыз аракеттер жөнүндө билдирүүлөрдү иликтөөгө жооп берет. Банк ичиндеги, ошондой эле банк сыртындагы алдамчылыкка же коррупцияга шектелген адам compliance@ebrd.com электрондук дареги аркылуу көзөмөлдөө боюнча башкы кызматкерге жазуу жүзүндө отчет бериши керек. Жиберилген баардык материалдар кийинки кадамдарды көрүү үчүн ЧТСБKKда каралат. Баардык отчеттор, анын ичинде анонимдүү берилгендери, каралат. Отчеттор банк колдонгон же анын ишмердүүлүгү жүргүзүлгөн өлкөлөрдүн каалаган тилдеринде түзүлүшү мүмкүн. Берилген маалыматтар таза, ишенимдүү болушу зарыл.

Маалыматка жетүү саясаты (МЖС)

МЖС, 2020-жылдын 1-январынан тарта күчүнө киргенден кийин ЕРӨБдүн маалыматты кантип ачыктаарын жана өзүнүн стратегияларынан, саясаттарынан жана операцияларынан кабардар болуусу менен аларды түшүнүүсүн жогорулатуу максатында кызыкдар тараптар менен кантип кеңешерин аныктайт. ЕРӨБдүн веб-сайтына кирүүгө мүмкүндүк алуу боюнча маалымат үчүн маалыматтык саясатка [жетүү бетине кириңиз](#).

Маалымат алууга конкреттүү суроо-талаптарды ЕРӨБдүн [суроо-талаптар формасы менен жөнөтүүгө болот](#).

Көз карандысыз отчеттуулук механизми (ККОМ)

Эгер Кардар же Банк менен экологиялык, коомдук же социалдык көйгөйлөрдү чечүү боюнча аракеттер ийгиликтүү болбосо (маселен, Кардардын долбоор деңгээлиндеги даттанууларды кароо механизми аркылуу же Банк жетекчилиги менен түз сүйлөшүү аркылуу), жеке жактар жана уюмдар аларды тынчсыздандыргын маселелерди Көз карандысыз отчеттуулук механизми (ККОМ) аркылуу чечүүнү тандашы мүмкүн.

ККОМ долбоордун зыян келтирген (же зыян келтириши мүмкүн) деп эсептелген маселелерин өз алдынча карайт. Бул Механизмдин максаты маалыматтарды ачыктоодо, экологиялык, социалдык жана коомдук көйгөйлөрдү чечүүдө кызыкдар тараптардын ортосундагы диалогду колдоо; банк өзүнүн [экологиялык жана социалдык](#) саясаты менен [маалыматка жетүү](#) саясатынын долбоорго тиешелүү болгон жоболорун сактап же сактабай жатканын аныктоо; жана тиешелүү учурларда, бул саясаттардын сакталбаган жагдайларын четтетүү, ошол эле маалда келечекте Банктын саясаттардан четтөөсүнүн алдын алуу болуп саналат.

Көз карандысыз отчеттуулук механизминин веб-барагына кирип, биздин көз карандысыз [купуя онлайн формабыз](#), [электрондук почтабыз](#), [почта же телефонубуз](#) аркылуу Карап чыгууга арыз берүүнүнүн жолдору менен таанышуунузду суранабыз. ККОМ силерди тынчсынданткан маселелерди талкуулоого жана Долбоордун отчеттуулук саясаты менен Колдонмого ылайык арыз берүүгө жана карап чыгууга байланыштуу баардык суроолоруңарга жооп берүүгө даяр. Арыз берүүчүлөрдүн өтүнүчү боюнча алардын өздүгү жөнүндө маалымат купуя сакталат.